

»Vi drikker rødvin fredag aften. Gadebørnene sniffer lim. Det er den samme flugt«

For ni år siden flygtede Lisbeth Johansen hovedkulds ud af sit eget liv. Væk fra mødelokaler, salgsmål, strøgne skjorter og alt det andet, der syntes at stramme grebet om hende. I dag driver hun fra Indien organisationen LittleBigHelp, der hjælper indiske kvinder og børn med at få et bedre liv.

Af Nathalie Ostrynski
nao@berlingske.dk

»Nå, er du en af dem?«

Hun har hørt folk sige det flere gange. Nå, er du en af de der vestlige kvinder med Mother Teresa-syndrom, der har fået ondt af dem uden meget. Nå, er du en af dem, der tror, at du kan frelse de lidende børn og kvinder med din egen godhed.

Lisbeth Johansen har hørt det hele. På et tidspunkt var hun selv så ivrig efter at komme i øjenhøjde med den indiske fattigdom, at hun var tæt på at gøre de fordomsfulde ord til virkelighed. En dag sad hun på gaden i slummen og spiste mad med en hjemløs. Danske Lisbeth med de blå øjne. En mand gik forbi og kiggede ned på hende på en måde, der stadig dukker klart op i erindringen:

»Hans blik var stikkende. Det var et blik, der bare sagde: »What the fuck? Hvad laver du her? Siden da er jeg kommet frem til, at det ikke nytter noget at dyrke elendigheden. Gør det én til et bedre menneske? Jeg tog selv fattigdommen helt ind, og jeg kunne ikke se andre muligheder. Jeg så det som en måde at komme helt væk på.«

Mange kan stadig ikke forstå det. Hvorfor hun bor i indiske Kolkata og knokler for at drive organisationen LittleBigHelp, hvis børnehjem og skoler i slummen hjælper indiske kvinder og børn til et bedre liv.

Det kan melde sig i midt i bilen, imens man holder i en motorvejskø. Det kan komme til én, imens man sidder i sofaen ved siden af den, man deler adresse med. Det kan tage pusten fra én, imens man er i et mødelokale iført præsentabelt arbejdstøj og ansigt. Det moderne ønske om finde den direkte vej ud af alt det, der omkring én og tage exitudgangen ud til noget helt andet.

42-årige Lisbeth Johansen flygtede selv for ni år siden ud af sit liv. Væk fra et job som nordisk salg- og marketingchef for tolv femstjernede hoteller i London med konstante møder og ind i en hverdag, hvor hun ene kvinde har banket LittleBigHelp op fra bun-

➔ fakta

LISBETH JOHANSEN

● Som 30-årig sagde Lisbeth Johansen farvel til en lovende karriere i hotelbranchen og kvittede jobbet på Hilton for at rejse ud i verden. I dag driver hun sin egen hjælpeorganisation LittleBigHelp i slummen i Kolkata i Indien – med 70 ansatte og skoler, børnehjem, shelters, uddannelse i rettigheder mv. for gadebørn og kvinder.

● Igennem årene har hun drevet sin organisation uden om statslige fonde og fundraiset penge blandt andet gennem en årlig gallafest. Hun vandt i 2012 prisen som »Årets Helt« for sit arbejde og fik i 2014 prisen fra Ugebladet Søndag som »Årets heltinde«. Næste ønske for Lisbeth Johansen er at åbne et yoga-retreat med kæresteren.

● Den 31. maj udkommer bogen om hendes historie på Kristeligt Dagblads Forlag.

den til at være en organisation med 70 ansatte og 500 børn og kvinder på deres forskellige projekter, hvor der bliver draget omsorg og undervist. Dem skal der alle hentes fire millioner kroner hjem til i støtte hvert år igennem blandt andet velgørenhedsarrangementer. Det totale skifte af livsscenarie har hun skrevet en ny bog om.

»Det var et klassisk karriereræs, hvor jeg drak mig fuld i weekenden, fordi jeg var stresset. Jeg levede jo det der liv med karriere, hvor alt var godt. Mit liv dengang gav bare ikke mening. Jeg ville gerne væk fra trummerum og det her udefinerbare samfundspres. Jeg skulle have børn, købe et hus og få en have og bare være der. Jeg ville gerne føle mig fri. Sådan har jeg det stadig. Det er også derfor, at jeg ikke selv har fået børn. Man kan jo ikke gå fra sine børn.«

»Her bor Lisbeth«. Et oldschool korssting-broderi hænger ved indgangen. Det forestiller en lille pige med blomster i hånden med et nysgerrigt ansigtsudtryk. En del af interiøret i kolonihavehuset på Amager, der er rammen om hendes base i Danmark, hvor hun befinder sig fem måneder om året. Resten af tiden bliver brugt i en lille lejlighed i Kolkata. Hendes indiske kæreste Prem tager imod med hjemmelavet chai, og Lisbeth Johansen selv er svøbt ind i et lilla tørklæde og farvestrålende kjole, der ligger langt væk fra den gængse normcore dansker-stil.

En scene, der er resultatet af den kraftige udlængsel, der afflere omgange har ramt hende. Første gang med en spontan jordomrejse i 2003. Næste gang i 2006, da hun første gang med rygsæk satte sine ben i Indien. For alvor i 2007, da hendes ven Martin en dag sagde til hende: »Jeg er så træt af, at det lys, du har i øjnene, slukker, når du holder op med at tale om Indien. Nu booker du din billet.« Denne gang bookedede hun en enkeltbillet til Indien, sagde sit job op i hotelbranchen og rejste af sted til et land, der havde betaget hende fra første dag.

»Jeg var meget naiv, da jeg tog af sted. Jeg ankom med stor rygsæk og store ambitioner, men nu ved jeg, hvad min retning skal være. Jeg følte den her enorme frihed og brød virkelig med det hele, mens jeg i dag har et kæmpe ansvar.«

Lisbeth Johansen har banket organisationen LittleBigHelp op fra bunden til at være en organisation med 70 ansatte og 500 børn og kvinder på centrene i Indien. Foto: Søren Bidstrup

Børn, der er involveret i prostitution. Børn, der bor på gaden og sniffer lim. Børn, der er alene. Det er virkeligheden på gaderne i byen Kolkata, der med forstader har 14 millioner indbyggere. Hun selv kom til storbyen i 2009 ved lidt af et tilfælde, fordi det var den by, der var billigst at flyve til fra Bangkok i Thailand. Det var det værste sted i Indien, hun havde set. Alt virkede håbløst. Derfor måtte Lisbeth Johansen blive.

I årene forud havde hun formået at samle penge ind i Danmark til forskellige lokale projekter som bøger til skole og solfangere til et pibebørnehjem. Det virkede som et naturligt skridt at starte sin egen hjælpeorganisation, og Lisbeth Johansen fik sin ven i reklamebranchen til at finde på navnet LittleBig-Help.

»Det var ensomt, og jeg havde ikke noget netværk. Men der var en masse læring i det. Jeg var for naiv og kendte ikke spillereglerne. Jeg lærte, at jeg skulle passe på. Jeg blev snydt af ejeren af en lokal hjælpeorganisation, som jeg samarbejdede med i begyndelsen. Jeg hørte rygter om, at folk ikke kunne lide mig, fordi jeg var den her høje kvinde fra Danmark med blå øjne, og jeg nok skulle få pengene af de rige mænd. Det var ubehageligt. Så jeg endte med at finde ud af det selv. Jeg gør tingene på min måde. Jeg er nok ikke ligesom den gængse udviklingsarbejder.«

Kontrasten er kæmpestor nogle gange. Når hun står ude i slummen med børnene og lige bagefter kommer hjem, tager et bad og derefter bliver hentet af en af hendes rige venners privatchauffør. Hun har lært at leve med de kontraster, men det har taget hende år at lære det.

»Det er vigtigt ikke at dømme nogen. Det gjorde jeg også selv: Hvorfor folk herhjemme skulle have det så godt, når folk derude har det så dårligt. I starten var jeg ekstremt moraliserende overfor andre. Hvis folk ikke hjalp på den ene eller den anden måde, blev jeg voldsomt irriteret over dem. Hvis folk brugte mange ting på tøj, blev jeg ret dømmende. På et tidspunkt sagde en af de rige, indiske kvinder til mig: Synes du ikke, at vi hjælper nok? Mit svar var: Nej, jeg synes ikke, at I hjælper nok, når I nu har så meget. Men hun

havde en stærk følelse af, at det er aldrig er nok. Der er ingen social sikkerhed i Indien, så man sparer op til de næste generationer.«

Lisbeth Johansens opfattelse er, at i Indien gør myndighederne nærmest ingenting for kvinderne og børnene ude i slummen. Så hvem skal ellers hjælpe? Det kan lige så godt være hende.

»Når jeg har fortalt indere her i Danmark om, hvad jeg laver, vil de ikke altid snakke med mig. De vil ikke have, at jeg skal belyse de ting, der er dårlige ved deres samfund. Det er også sådan myndighederne ser på os. Man vil helst lukke øjnene for det og vil helst ikke høre om det. Kastesystemet betyder stadig noget, og der er en masse korrupsion. Hvornår skal du betale nogen for noget, og hvornår kan du stole på folk?«

Jeg gør tingene på min måde. Jeg er nok ikke ligesom den gængse udviklingsarbejder

Lisbeth Johansen,
leder af organisationen LittleBigHelp,

Det værste, Lisbeth Johansen har oplevet i forhold til børnene, har været incest og seksuelt misbrug. Når de ankommer til LittleBigHelp med historier, der ikke bør komme ud af en børnemund. Selvom historierne rører hende, kender Lisbeth Johansen sin egen plads rent emotionelt.

»Jeg er meget bevidst om, at jeg ikke kan være børnenes mor. Når jeg tager hjem til Danmark, skal børnene heller ikke have så stærke følelser for mig, at de oplever det som et svigt. De her børn har jo også en far og en mor – og de forældre har jo gjort det så godt, som de kunne. Vi skal behandle dem ordentligt, når de kommer på besøg og respektere, at de er forældre til

det her barn. Det nytter ikke, at hjertet løber helt over.«

Lisbeth Johansen kommer selv ud af et jysk barndomshjem, hvor der blev løbet stærkt. Alle havde travlt med skole, sport og arbejde på én og samme tid. Der var ikke altid ro til at mærke efter. Savnet efter det har præget hendes livsvalg i sidste ende, mener hun.

»Jeg har meget aktivt søgt et sted med masser af spiritualitet og åbenhed. Der er også et eller andet i mig, der godt kan forstå de her børn. Jeg var også det sårede barn. Der manglede ingenting i min barndom. Min mor gik hjemme. Men jeg var bare et meget følsomt barn, og den sårbarhed var der ikke altid plads til. Jeg har savnet en forståelse af det.«

Folk, hun kender, siger, at der er forskel på Lisbeth Johansens opførsel i Danmark og i Indien. Det er en forsvarsmekanisme, hvis nødvendighed hun stadig kan blive irriteret over. Prem joker også med, at hun også har fået et mere afslappet forhold til den tid, der førhen altid var fuld kontrol over.

»Før i tiden var jeg drevet meget af anerkendelse og have de rigtige ting. Nu tænker jeg meget over, hvad der er drevet af mit ego, og hvad der er reelt. Jeg tænker hele tiden over, hvad der gør mig lykkelig, og hvem jeg gør tingene for: Er det for at få andre menneskers anerkendelse?«

»Nå, er du en af dem?« I dag ved Lisbeth Johansen godt, hvad hun skal svare på det spørgsmål. Hun er en af dem, der har taget sig selv alvorligt og fundet exitudgangen. LittleBigHelp er nu blevet så stor, at den begynder at kunne undvære hende. Hun ønsker heller selv at ende i den samme jakkesæts-trummerum, der engang strammede grebet om hende.

»Jeg var ude at holde foredrag for nyligt hos en stor konsulentvirksomhed, hvor jeg fortalte blandt andet om de her børn, der sniffer lim for at lamme alle deres følelser. Jeg har aldrig haft sammenligningen før oppe i mit hoved, men pludselig kom det bare ud af mig til de der jakkesæt:

»Vi drikker rødvin fredag aften. Gadebørnene sniffer lim. Det er den samme flugt.«